

Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonė dėl Komisijos komunikato Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Europos energetikos tinklų stiprinimas“

(COM(2017) 718 final)

(2018/C 262/14)

Pranešėjas **Andrés BARCELÓ DELGADO**

Konsultavimasis	Europos Komisija, 2018 2 12
Teisinis pagrindas	Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 304 straipsnis
Atsakingas skyrius	Transporto, energetikos, infrastruktūros ir informacinės visuomenės skyrius
Priimta skyriuje	2018 4 5
Priimta plenarinėje sesijoje	2018 4 19
Plenarinė sesija Nr.	534
Balsavimo rezultatai (už / prieš / susilaikė)	157 / 1 / 2

1. Išvados ir rekomendacijos

EUROPOS EKONOMIKOS IR SOCIALINIŲ REIKALŲ KOMITETAS

1.1. **pritaria** nuomonei, kad tarpusavyje tinkamai susietas Europos energetikos tinklas yra būtinas norint pasiekti energetikos sąjungos tikslą užtikrinti saugų ir darnų įperkamos energijos tiekimą, kuris sudarytų sąlygas konkurencingam perėjimui prie mažo anglies dioksido kiekio technologijų ekonomikos;

1.2. **dar kartą patvirtina**, kad visi ES klimato ir energetinio saugumo tikslai yra neatsiejamai tarpusavyje susiję, todėl nė vienas iš jų neturėtų būti laikomas mažiau svarbiu už kitus, nors kai kurie ir nėra privalomi valstybėms narėms;

1.3. **mano**, kad investicijos į tinklų infrastruktūrą turi būti vystomos taip pat intensyviai kaip ir kitos investicijos į energetiką, visų pirma jas derinant su atsinaujinančiųjų išteklių energijos plėtra, todėl ragina Komisiją ir valstybes nares užtikrinti tinkamą tiek tarptautinių, tiek nacionalinių energetikos tinklų plėtrą, kad būtų sudarytos sąlygos bendram vystymuisi, kuris leistų pasiekti Sąjungos tikslus;

1.4. **ragina** Komisiją ir valstybes nares kas dvejus metus rengti stebėsenos ataskaitas, kuriose būtų įvertintas tiek atsinaujinančiųjų išteklių energijos plėtros, tiek nacionalinių ir tarptautinių tinklų kūrimo tikslų įgyvendinimas siekiant užtikrinti darnią atsinaujinančiųjų išteklių ir tinklų plėtrą ypatingą dėmesį skiriant kliūčių, kurios trukdo atsinaujinančiųjų išteklių energijos perdavimui, nustatymui;

1.5. **tvirtina**, kad iki 2020 m. 10 % jungiamųjų linijų pralaidumo planinio rodiklio nepavyks pasiekti kelete valstybių narių ir dėl su šiuo projektu vystymu susijusių sunkumų (sudėtingų administracinių procedūrų, politinių padarinių, finansavimo, visuomenės nepritarimo) kyla pavojus 2030 m. tikslų įgyvendinimui, o tai apsunkina visos ES klimato politikos vykdymą;

1.6. **mano**, kad aktyvus organizuotos pilietinės visuomenės dalyvavimas jungiamųjų linijų projektų rengimo etapais gali padėti sumažinti visuomenės nepritarimą kai kuriems projektams;

1.7. **ragina** daryti pažangą rengiant reglamentą dėl energetikos sąjungos valdymo sudarant galimybę imtis reikiamų priemonių, skirtų paskatinti jungiamųjų linijų plėtojimui tose vietovėse, kurios šiuo metu labiausiai nutolusios nuo 10 % tikslo;

1.8. **rekomenduoja**, be kiekvienos šalies jungiamųjų linijų procentinės dalies rodiklio, numatyti atskirų geografinių vietovių (pvz., Pirėnų pusiasalio) rodiklių stebėseną ir nustatyti kainų skirtumų didmeninėse rinkose stebėsenos rodiklius siekiant pirmenybę teikti bendro intereso projektų įgyvendinimui tose vietovėse, kur šie skirtumai yra didžiausi;

1.9. **pripažįsta**, kad finansinė parama, gauta pagal Europos infrastruktūros tinklų priemonę (EITP), sudaro 5 350 mln. EUR, iki 2014 m. skirtų energetikos infrastruktūrai, kartu su kitais paramos šaltiniais ir regioninių grupių darbu leidžia plėtoti vis daugiau projektų, kurie priartina ES prie energijos vidaus rinkos sukūrimo;

1.10. **ragina** persvarstyti jungiamųjų linijų projektų rėmimui numatytą biudžetą, nes dabartinių asignavimų gali nepakakti numatytiems tikslams pasiekti;

1.11. **ragina** valstybes nares ir Komisiją stiprinti solidarumo ir bendro saugumo mechanizmus, kad būtų sudarytos sąlygos įvykdyti energetikos pertvarką ir pasiekti tiekimo saugumo tikslus užtikrinant tinkamą sąnaudų ir naudos santykį, kuris turėtų įtakos pramonės konkurencingumui ir Europos piliečiams;

1.12. **rekomenduoja** Komisijai ir valstybėms narėms propaguoti valdymo (programinės įrangos) priemones, kurios padidintų jungiamųjų linijų veikimo efektyvumą.

2. Transeuropinių energetikos tinklų politika

2.1. Kad pasiektų savo klimato kaitos, konkurencingumo ir energetinio saugumo tikslus, Europos Sąjunga užsibrėžė siekį plėtoti energijos perdavimo tinklus, kurie sudarytų sąlygas perėjimui prie mažo anglies dioksido kiekio technologijų ekonomikos.

Konkrečiai kalbant, ji nusistatė uždavinį, kad iki 2020 m. valstybės narės pasiektų 10 % tinklų sujungimo su kaimyninėmis šalimis rodiklį. Be to, siekdama užtikrinti, kad atsinaujinančiųjų išteklių energijos gamybos tikslų būtų siekiama tinkamai plėtojant jungiamąsias linijas, Europos Vadovų Taryba sutarė 2030 m. elektros energijos jungiamųjų linijų pralaidumo planinį rodiklį padidinti iki 15 %.

2.2. Siekdama užtikrinti, kad būtų pasiektas 10 % jungiamųjų linijų pralaidumo planinis rodiklis, ES 2013 m. priėmė reglamentą dėl Transeuropinių energetikos tinklų (TEN-E reglamentas) ir pradėjo įgyvendinti Europos infrastruktūros tinklų priemonę (EITP), sukurdamą tvirtą pagrindą, kuriuo remiantis būtų galima nustatyti, remti ir prioritetine tvarka įgyvendinti bendro intereso projektus, kurie būtini atspariam transeuropiniam energetikos tinklui sukurti.

2.3. Iki 2030 m. investicijoms į Europos energetikos tinklus reikės 180 000 mln. EUR ir tikimasi, kad baigus jas vykdyti kasmet būtų sutaupoma 40 000–70 000 mln. EUR, nes sumažėtų energijos gamybos išlaidos ir dujų didmeninės kainos taptų konkurencingesnės, o tai padėtų sumažinti energetikos pertvarkos išlaidas.

Trečiajame bendro intereso projektų sąrašė, kurį dar turi patvirtinti Europos Parlamentas, nurodyti 173 projektai, skirti padėti įgyvendinti 2020 ir 2030 m. jungiamųjų linijų pralaidumo planinius rodiklius.

Nepaisant sąrašė nurodytų tikslų ir esamų paramos priemonių, tiek su projektais susiję techniniai sunkumai, tiek politinės ir administracinės pasekmės ir visuomenės nepritartimas lemia tai, kad 2020 m. bus baigta įgyvendinti mažiau kaip 30 % iš 173 projektų, įtrauktų į 2017 m. atliktą trečiąją BPI peržiūrą.

Šį vėlavimą iš dalies lėmė tai, kad TEN-E taisyklių taikymas nacionaliniu lygmeniu nebuvo visiškai užtikrintas.

2.4. Siekdama pažangos įgyvendinant tikslus, Komisija įsteigė keturias aukšto lygio grupes, kad būtų galima paspartinti infrastruktūros kūrimą keturiuose konkrečiuose regionuose.

2.4.1. Baltijos energijos rinkos jungiamųjų linijų planas

Politinis prioritetas yra sinchronizuoti Baltijos valstybių elektros energijos tinklus su žemyninės Europos tinklu ir nutraukti Baltijos valstybių ir Suomijos dujų izoliaciją ir priklausomybę nuo vieno dujų tiekimo šaltinio.

EESRK visiškai pritaria tam, kad būtų pasiektas politinis susitarimas paskatinti iki 2021 m. užbaigti daugiau dujų srities BIP, susijusių tiek su Estijos ir Suomijos, tiek su Lenkijos ir Lietuvos jungiamosiomis linijomis.

2.4.2. Pirėnų pusiasalis (Madrido deklaracija)

Deja, nepaisant to, kad pritarta Biskajos įlankos linijai, Pirėnų pusiasalio sujungimas su likusia Europa labai atsilieka nuo 2020 m. tikslų, o dar labiau – nuo 2030 m. tikslų.

Esamomis Ispanijos ir Portugalijos jungiamosiomis linijomis neišsprendžiama esminė nepakankamų jungiamųjų linijų tarp Pirėnų pusiasalio ir Prancūzijos problema, nes vienintelis būdas susieti pusiasalį su Europa ir integruoti jį į vidaus rinką yra per Prancūziją; jungiamosios linijos su šia šalimi sudaro maždaug 2,8 %.

Ši nedidelė jungiamųjų linijų procentinė dalis lemia tai, kad elektros energijos kainos Pirėnų pusiasalyje yra vienos aukščiausių Europoje, o atsinaujinančiųjų išteklių energijos integravimo sistemos sąnaudos taip pat labai didelės, nes reikia didelių atsarginio elektros energijos tiekimo pajėgumų ir procedūrų, kurios leistų valdyti itin didelį energijos gamybos rūšių derinio nepastovumą. Naujaisi Prezidento E. Macrono pareiškimai rodo svarbią politinę paramą dviem Pirėnų pusiasalio jungiamosioms linijoms, kurios dar tik pradėdamos kurti.

2.4.3. Vidurio ir Pietryčių Europos energetikos tinklų sujungiamumas

Šis regionas yra pažeidžiamas dėl tiekimo sutrikimų ir už dujas moka brangiau nei likusi ES dalis, nors geografiškai yra arčiau pagrindinio dujų tiekėjo.

Pagrindiniai tikslai yra pradėti Bulgarijos–Serbijos jungiamojo dujotiekio statybą, pradėti investuoti į Krko suskystintų gamtinių dujų terminalą (2018 m. pirmąjį pusmetį) ir pradėti statyti Bulgarijos–Austrijos koridorių Rumunijos dalyje.

2.4.4. Šiaurės jūros šalių energetikos srities bendradarbiavimas

Pagrindinis tikslas – suderinti elektros energijos iš atsinaujinančiųjų išteklių gamybą ir perdavimą, taip pat sukurti teisinę ir reguliavimo sistemą, kuri būtų palanki tokiems projektams regione, kurio vėjo energijos gamybos potencialas 2030 m. sudarys 4–12 % ES suvartojimo.

3. Infrastruktūros politikos perorientavimas į ilgesnį laikotarpį

3.1. Nors Komisija ir valstybės narės įdėjo labai daug pastangų, kad paskatintų BIP, iš tiesų tiek dėl techninių problemų, tiek dėl biurokratinių apribojimų ir finansinių suvaržymų iki 2020 m. tik nedaugelis jų bus visiškai įgyvendinta, todėl reikia skubiai peržiūrėti numatytą BIP įgyvendinimo grafiką pirmenybę teikiant vietovėms, kurioms sunkiausia pasiekti jungiamųjų linijų pralaidumo planinius rodiklius.

3.2. EESRK mano, kad į BIP reikia įtraukti kibernetinio saugumo kriterijus, kad būtų sumažinta grėsmė Europos piliečiams.

Skaitmeninimas reikš, kad sistemų dalis naujuose investicijų projektuose bus vis didesnė.

3.3. Dėl dujų jungiamųjų linijų pirmenybė turėtų būti teikiama tiems BIP, kurie iš esmės prisideda prie valstybių narių energijos tiekimo saugumo užtikrinimo turint omenyje tiek su trečiųjų šalių veiksmais susijusią riziką, tiek techninius apribojimus.

3.4. Elektros energijos tinklų jungiamųjų linijų pralaidumo planinių rodiklių trūkumas yra tas, kad kiekviena valstybė narė aptariama atskirai. Manoma, kad šiuos veiksmus būtina pakartoti pagal geografines vietas su reikiamomis valstybių narių grupėmis, kad būtų išvengta kliūčių tinklų sujungimui. Tai ypač svarbu tais atvejais, kai viena valstybė gali susijungti su likusia Europos dalimi tik per kitą valstybę, pavyzdžiui, Pirėnų pusiasalis, Kipras, Malta ir Airija.

3.5. Pirmenybę reikėtų teikti didesnį jungiamųjų linijų deficitą turinčių valstybių narių, pavyzdžiui, Pirėnų pusiasaliui priklausančių šalių, Pietryčių Europos, Lenkijos, Airijos ir kt., sujungimui, todėl EESRK ragina Komisiją ir valstybes nares parengti reikiamas priemones, kad tai būtų įgyvendinta be nepagrįsto delsimo.

3.6. 10 % elektros energijos tinklų jungiamųjų linijų pralaidumo planinis rodiklis iki 2020 m. bus nepasiektas Kipre, Ispanijoje, Italijoje, Lenkijoje nei Jungtinėje Karalystėje, o Airijos ir Portugalijos įtraukimas į šį rodiklį pasiekusiųjų sąrašą yra labai abejotinas.

Atsižvelgiant į pačios Komisijos duomenis, 15 % elektros energijos tinklų jungiamųjų linijų pralaidumo rodiklis iki 2030 m. atrodo sunkiai pasiekiamas, ypač jei atliekama tinkama analizė pagal geografines kliūtis, o ne tik pagal valstybes nares.

3.7. Siekiant 2030 m. tikslų, sujungimo ir integracijos į bendrąją rinką poreikiams įvertinti nustatytos naujos ribinės vertės:

- 2 EUR/MWh skirtumo tarp kiekvienos valstybės narės, regiono ar prekybos zonos didmeninių rinkų ribinė vertė siekiant paspartinti rinkų harmonizavimą,
- elektros energijos tiekimas turi būti užtikrinamas derinant kiekvienos valstybės narės pajėgumus su energijos importu. Kai vardinis jungiamųjų linijų perdavimo pralaidumas yra mažesnis už 30 % pikinės apkrovos, reikia svarstyti galimybes tiesti naujas jungiamąsias linijas,
- trečioji ribinė vertė susijusi su optimaliu atsinaujinančiosios energijos panaudojimu: kai jungiamųjų linijų perdavimo pralaidumas (eksportas) yra mažesnis už 30 % įrengtojo elektros energijos gamybos iš atsinaujinančiųjų išteklių pajėgumo, turėtų būti nagrinėjamos galimybės tiesti naujas jungiamąsias linijas.

Šios trys ribinės vertės tiesiogiai susieja atsinaujinančiųjų išteklių energijos vystymo ir integracijos į vidaus rinką tikslus su sujungimo tikslais ir taip suteikia teigiamą postūmį visų jų įgyvendinimui.

3.8. Atsižvelgiant į naujas ribines vertes ir pasirinktos analizės pagal valstybes nares trūkumus, šešios šalys neatitinka nė vienos iš trijų ribinių verčių: Kipras, Ispanija, Graikija, Airija, Italija ir Jungtinė Karalystė. Prie jų reikėtų pridurti Portugaliją ir Malta, kurios atitinka dvi ribines vertes, tačiau tik dėl išskirtinės jungties atitinkamai su Ispanija ir Italija.

Baltijos jūros šalys ir Vokietija, Bulgarija, Lenkija ir Rumunija atitinka dvi iš trijų ribinių verčių, o kitas valstybes nares galima laikyti visiškai atitinkančiomis visas tris ribines vertes.

3.9. Tiek analizuojant kiekvienos valstybės jungiamųjų linijų procentinę dalį, tiek nagrinėjant tris naujas ribines vertes tampa aišku, kad daugeliui valstybių bus labai sunku pasiekti 2030 metams nustatytus tikslus. Viena pagrindinių problemų yra ta, kad jungiamųjų linijų pralaidumo planinis rodiklis valstybėms narėms yra neprivalomas; dėl šios priežasties ir dėl tokio tipo projektams būdingo vėlavimo (politinis sutarimas, finansavimo poreikiai, ekonominė grąža, visuomenės nepritarimas) jį sunku pasiekti. Visi ES klimato ir energetinio saugumo tikslai yra neatsiejamai tarpusavyje susiję, todėl nė vienas iš jų neturėtų būti laikomas mažiau svarbiu už kitus.

3.10. ES privalo toliau rengti ir priimti savo Valdymo reglamentą vadovaudamasi plataus užmojo požiūriu, pagal kurį tinklų jungiamųjų linijų pralaidumo planinis rodiklis ir atsinaujinančių išteklių energijos planinis rodiklis būtų vertinami vienodai siekiant užtikrinti, kad valstybės narės ir Komisija skubiai sutelktų visas pastangas, kad būtų kuo greičiau pasiektas 10 % jungiamųjų linijų pralaidumo planinis rodiklis, kuris leistų patekti į Sąjungos energijos vidaus rinką.

Be to, tiems projektams, kuriuos įgyvendinus gerokai padidėtų tinklų jungiamųjų linijų pralaidumas tose vietose, kurios nesiekia 10 % planinio rodiklio, reikia pasitelkti visas turimas finansines priemones, pavyzdžiui, Europos infrastruktūros tinklų priemonę, Europos struktūrinius ir investicijų fondus ir Europos strateginių investicijų fondą. Šiems projektams turėtų būti taikomas specialus reguliavimas, sustiprinant Europos valdymo priemones tiems projektams, kurie užtikrintų spartesnę jų įgyvendinimą.

3.11. Regioninės grupės kartu su Komisija turėtų nuolat atlikti vertinimus kiekvienu konkrečiu atveju pirmenybę teikdamos bendro intereso projektams, be kita ko, imdamosi reikiamų priemonių, kurios palengvintų jų įgyvendinimą, įskaitant administracinių procedūrų supaprastinimą, ir skatindamos valstybių narių susitarimą aukščiausio lygio susitikimuose.

Visos susijusios šalys, įskaitant valstybes nares, perdavimo sistemų operatorius, propaguotojus ir reguliuotojus, turi imtis suderintų veiksmų. Tokios iniciatyvos, kaip Kopenhagoje kasmet organizuojamas energetikos infrastruktūros forumas, kuriame gali aktyviai dalyvauti visi šie subjektai, yra labai teigiama praktika siekiant rasti jungiamųjų linijų projektų vystymui kylančių problemų sprendimus.

4. Tiekimo saugumas

4.1. Dėl didelės priklausomybės nuo išorės energijos šaltinių visose ES valstybėse narėse tiekimo saugumo didinimas yra vienas pagrindinių ES tikslų. Šiuo požiūriu pastaraisiais metais padaryta didelė pažanga, ypač kuriant gamtinių dujų jungiamųjų linijų tinklus, tačiau vis tiek būtina ir toliau pirmenybę teikti tiems bendro intereso projektams, kurie būtini, kad kiekvienos šalies dujų sistema atitiktų N-1 kriterijų, apibrėžtą Reglamentu (ES) Nr. 994/2010, o vėliau kuo greičiau užsitikrinti tris alternatyvius dujų tiekimo šaltinius.

4.2. Ypatingas dėmesys turėtų būti skiriamas pastangoms, kurios reikalingos siekiant pašalinti trūkumus, kurie vis dar pastebimi kai kuriose Sąjungos teritorijose, pavyzdžiui, salose ir periferinėse teritorijose. Svarbu priminti 2011 m. vasario 4 d. Europos Vadovų Tarybos išvadą, kuriose susitarta, kad po 2015 m. nė viena valstybė narė neturėtų likti atskirta nuo Europos dujų ir elektros tinklų, o jos energetinis saugumas neturėtų priklausyti nuo tinkamų jungiamųjų linijų stokos. Todėl, nors ir pavėluotai, pažanga, padaryta 2017 m. išplėtus EITP taikymo sritį, paskatinus projektus, kuriuos įgyvendinant bus išspręstos salų, pavyzdžiui, Kipro ir Maltos, izoliuotumo problemos, ir šiuo metu nagrinėjamus bendro intereso projektus, pavyzdžiui, dujotiekio „EastMed“, vidutinės trukmės laikotarpiu nutiekia optimistiškai.

4.3. Būtina sukurti valstybių solidarumo mechanizmus, kurie suteiktų galimybę imtis bendrų veiksmų siekiant pašalinti konkrečios valstybės su tiekimu susijusių riziką ekstremaliųjų situacijų atvejais.

5. Reikalavimai energetikos pertvarkai

5.1. Perėjimas prie mažo anglies dioksido kiekio technologijų ekonomikos ir 2030 m. (27 % atsinaujinančiųjų išteklių energijos) ir 2050 m. (80 % mažesnis išmetamo CO₂ kiekis) nustatyti tikslai paskatins transporto ir namų ūkio sektoriaus elektrifikaciją, o tai lems didesnius atsinaujinančiųjų išteklių energijos poreikius ir naujus jų panaudojimo būdus įgyvendinant projektus „Power to Gas“.

5.2. Kad būtų pasiekti 2050 m. tikslai, investicijos į perdavimo ir paskirstymo tinklus turi kasmet sudaryti 40 000–62 000 mln. EUR ⁽¹⁾, palyginti su šiuo metu numatytais 35 000 mln. EUR.

5.3. Kyla aiškus pavojus, kad 2030–2050 m. jungiamųjų linijų pralaidumo planiniai rodikliai nebus pasiekti dėl šių projektų vystymui kylančių sunkumų, dėl to gali kilti grėsmė Europos tikslams kovos su klimato kaita srityje, kartu išaugti paramos investicijoms į atsinaujinančiųjų išteklių energiją sąnaudos.

⁽¹⁾ Europos Parlamento (ITRE komiteto) tyrimas „2017 m. Europos energetikos pramonės investicijos“ (IP/A/ITRE/2013-46 – PE595.356).

5.4. Atsinaujinančiųjų išteklių energijos plėtra turi vykti kartu su tinkamu tiek tarptautinių, tiek nacionalinių energetikos tinklų vystymu.

6. Pažanga siekiant sukurti tikrą energijos vidaus rinką

6.1. EESRK visada pabrėžė, kad energetikos sąjunga yra pagrindinis veiksnys kuriant Europos Sąjungą, todėl jungiamosios linijos yra būtinas elementas siekiant sukurti tikrą energijos vidaus rinką, nes be jų susidarytų anomalijų situacijų, turinčių daug trūkumų.

Nesant jungiamųjų linijų, atsinaujinančių išteklių energijos skatinimo politika lemtų didelį kainų svyravimą, didesnių investicijų į paramos technologijas būtinybę ir pagamintos atsinaujinančiųjų išteklių energijos švaistymą tuo metu, kai staiga padidėja elektros energijos gamyba ir sumažėja vartojimas.

6.2. Europos energetikos reguliavimo institucijų bendradarbiavimo agentūra (ACER) apskaičiavo, kad rinkai tiekiami tik 31 % žemyninės Europos šalyse esančių jungiamųjų linijų pajėgumų. Todėl, siekiant baigti kurti vidaus rinką, rekomenduojama imtis priemonių, kurios kuo labiau padidintų teikimo rinkai pajėgumus, o tai užtikrintų didesnę konkurenciją, didesnę veiksmingumą ir geresnį turimų išteklių panaudojimą.

6.3. Siekiant sumažinti veiklos sąnaudas, reikia daryti pažangą susiejant einamosios paros ir tarpvalstybines balanso rinkas, sustiprinti Reglamento (ES) 2017/2195 dėl elektros energijos balansavimo priemones reikalaujant, kad valstybės narės bendradarbiautų regionų lygmeniu, kad jungiamosiose linijose sukurtų balansavimo zonas, kurios padėtų išspręsti spūsčių problemą, optimizuoti valstybių narių energijos atsargas ir padidinti rinkų konkurencingumą⁽²⁾.

7. Ekonomikos optimizavimas

7.1. EESRK mano, kad reikia skatinti priemones, kurios leistų užtikrinti, kad turimos Europos lėšos visų pirma būtų skiriamos tiems projektams, kuriems tiekimo saugumo požiūriu jos labiausiai reikalingos, ir tiems, kurie užtikrina didesnę ekonominę grąžą arba leidžia daryti pažangą siekiant Sąjungos tikslų klimato kaitos srityje.

7.2. Kainų skirtumo riba (1) ekonominiu požiūriu turėtų būti lemiamas veiksnys skiriant lėšas projektams.

7.3. Elektros energijos kaupimo projektams (be kita ko, naudojant suspausto oro technologiją), kurie padeda sumažinti gamybos sistemos poreikius, turi būti teikiama didesnė pirmenybė nei kitiems projektams, kurie šiuo metu negauna pakankamos technologinės paramos ir kurie turėtų būti finansuojami pagal mokslinių tyrimų ir inovacijų programas; taip yra, pavyzdžiui, kai kurių su CO₂ transportavimu susijusių projektų atveju. Tačiau reguliavimas neturėtų užbėgti technologijoms už akių.

Bruselis, 2018 m. balandžio 19 d.

*Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto
pirmininkas
Luca JAHIER*

⁽²⁾ OL L 312, 2017 11 28, p. 6.